



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.097/2021/6.

A tanács tagjai: dr. Szabó Klára a tanács elnöke, dr. Parlagi Mátyás előadó bíró, dr. Harter Mária bíró

A felperes: Felperes1

A felperes képviselője: ügyintéző: dr. Karkosák Balázs ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

Az alperes képviselője: ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd)

A per tárgya: biztosítási összeg

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.308/2020/9-II.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.G.302.547/2017/63.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.
 - Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 352.398 (háromszázötvenkétezer-háromszázkilencvennyolc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.
 - A le nem rótt 1.183.195 (egymillió-száznyolcvanháromezer-százkilencvenöt) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.
- Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes egyik jogelődje mint szerződő fél és biztosított (a továbbiakban: biztosított), valamint az alperes mint biztosító 2012 augusztusában vagyont biztosítási szerződést (a továbbiakban: biztosítási szerződés) kötöttek a biztosított tulajdonában álló családi házra, továbbá az általános háztartási ingóságokra. A biztosítási szerződésben biztosítottak voltak a biztosított nevelőszülei, a felperes további jogelődei is (a továbbiakban: további biztosítottak).

[2] A biztosítási szerződés részét képező ügyféltájékoztató szerint biztosított vagyontárgy a lakóépület és az általános háztartási ingóság [B]), biztosított veszély a tűz [C)]. Az ügyféltájékoztató tartalmazta a biztosító szolgáltatásának mértékét [H]), a biztosítás

alanyait (J.), valamint a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettséget [L]). Az ügyféltájékoztató szerint a biztosító a bejelentett igény elbírálásához jogosult bekérni, beszerezni és ellenőrizni ingósági kárnál a típus és eredetigazoló okmányt (eredeti beszerzési számla, garancialevél), valamint műszaki leírást és fotót, amennyiben ezek rendelkezésre állnak [M]). A biztosítási szerződés szerint az abból eredő igények az esedékességtől számított egy év alatt évülnek el.

[3] A biztosított lakóépület tetőterében 2012. november 17-én tűz keletkezett. Ennek során a tetőtér megsemmisült, a földszinti rész károsodott, az ingóságokban kár keletkezett. A lakóépületben ekkor a további biztosítottak laktak, a biztosított korábban elköltözött, és ingóságait is magával vitte.

[4] Az alperes 2013-ban 6.000.000 forintot fizetett meg a biztosítottnak a kár egyezséggel történő végleges rendezése céljából, de az erről szóló megállapodást a biztosított nem írta alá.

[5] A további biztosítottak 2013. szeptember 17-én pert indítottak a jelen per alperese mint I. rendű alperes marasztalása, valamint a biztosított mint II. rendű alperes tűrésre kötelezése iránt (a továbbiakban: előzményi per). A bíróság 2014. január 16-án jogerőre emelkedett végzésével az előzményi per keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította. A végzést és a keresetlevelet 2013. december 31-én kézbesítették az alperesnek.

[6] A biztosított és a további biztosítottak 2014. március 18-án az alperessel szembeni követelésüket a felperesre engedményezték.

[7] A felperes a jelen per keresetlevelét 2014. július 4-én terjesztette elő. Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elévülés miatt elutasította, amit a másodfokú bíróság helybenhagyott (a továbbiakban: első jogerős ítélet). A Kúria végzésével az első jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította (a továbbiakban: a Kúria végzése). Indokolása szerint az előzményi per keresetlevele az elévülést megszakította, ezért a keresetet érdemben kell vizsgálni.

A kereset és az alperes védekezése

[8] A felperes 13.316.948 forint biztosítási összeg megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[9] Indokolása szerint a biztosítási esemény bekövetkezett, ezért az alperes köteles teljesíteni a biztosítási szerződésben meghatározott szolgáltatást. A követelés a Kúria végzése alapján nem évült el.

[10] Az alperes kérte a kereset elutasítását.

[11] Indokolása szerint a követelés elévült. Az előzményi perben a biztosított II. rendű alperes volt, így az ő követelése vonatkozásában a keresetlevél nem szakította meg az elévülést. A biztosított 50%-os közrehatására hivatkozott a kármegelőzési kötelezettség elmulasztása miatt. Kérte a kereset elutasítását állítva, hogy a felek között egyezség jött létre, az a teljes követelésre kiterjedt, az abban foglalt összeget megfizette. A keresetösszegezésük körében vitatta a kárbejelentésben feltüntetett ingóságok meglétét, valamint azok tulajdonjogát. A meglévő és károsodott ingóságok értékét 1.643.000 forintban fogadta el.

Az első- és a másodfokú ítélet

[12] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest 4.188.000 forint megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[13] Indokolása szerint minden biztosított csak a saját vagyontárgya vonatkozásában érvényesíthet igényt. Egyik biztosított sem jogosult a teljes biztosítási összeg követelésére, ezért az elévülést minden biztosított vonatkozásában külön vizsgálta. A Kúria végzése alapján az előzményi per keresetlevele szakította meg az elévülést. Ebben csak a további biztosítottak érvényesítettek igényt, a biztosított II. rendű alperes volt, ezért az ő tulajdonában álló lakóépülettel kapcsolatos igény elévült. A biztosított által kötött egyezség nem terjedt ki a további biztosítottakra, így annak létezését és érvényességét irrelevánsnak ítélte. A bizonyítékok értékelése alapján ugyanakkor rögzítette, hogy az egyezség létrejött és érvényes, ezért a biztosított és az alperes jogviszonya az egyezséggel és annak teljesítésével teljeskörűen lezárult.

[14] A további biztosítottak ingóságaival kapcsolatos igény körében nem látta bizonyítottnak a biztosított közrehatást. Az ingóságok bizonyítása a felperest terhelte, aki azonban a bíróság felhívása ellenére sem terjesztett elő tételes listát a felperesi jogelődök vagyontárgyaira külön-külön. A lefolytatott tanúbizonyítás alapján azonban arra a következtetésre jutott, hogy a károsodott ingóságok a további biztosítottak tulajdonában álltak. Ezek értékének megállapítása érdekében szakértőt rendelt ki. A szakvélemény szerint a tűz során az agresszív anyagok mindenekelőtt a koromban jelennek meg, amit a tűzoltás során használt tűzoltóvíz is tartalmaz, így a tűzzel érintett épületben minden ingóság, így a zárt szekrényekbe rakott textilneműk is károsodnak. A szakértő véleménye alapján a csatolt fényképfelvételeken nem azonosítható be olyan további ingóság, amely szerepel a kárbejelentésen, de azt az alperes vitatta. A szakvéleményben értékelt ingóságok egy átlagos, közepes anyagiakkal rendelkező háztartás összetevői lehetnek, ezeket életszerűen minden háztartás tárolóhelyeken, gardróbhelyiségekben, szekrényekben tartja. Az elsőfokú bíróság számla és egyéb okirati bizonyíték nélkül, a biztosítottak nyilatkozatai, a fényképfelvételek, a szakvélemény és az életszerűség alapján is bizonyítottnak ítélte a kárrendezési eljárás során készült ingósági kárlistában szereplő ingóságok tulajdonjogát, meglétét és a károsodás tényét. Az ingóságokban bekövetkezett kár összegét a szakvéleménnyel összhangban 4.598.000 forintban állapította meg. A felperes keresetében az ingóságok után ugyanakkor csak 4.188.000 forintos igényt érvényesített, így ennek megfizetésére kötelezte az alperest.

[15] A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. Az alperest terhelő marasztalás összegét 1.485.000 forintra leszállította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[16] Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Az abból levont jogi következtetéssel a kereset jogalapja körében egyetértett, ugyanakkor a kereset összecszerűsége vonatkozásában csak részben osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját.

[17] A biztosítási összeg követelhetősége körében – az elsőfokú bírósággal megegyezően – arra a következtetésre jutott, hogy minden biztosított csak a saját vagyontárgya vonatkozásában érvényesíthet igényt. Az ezzel ellentétes álláspont sértené a vagyontárgy tulajdonosának rendelkezési jogát, ami a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 112. §-a alapján a tulajdonosi jogok egyik részjogosítványa. Ebben az esetben a tulajdonosnak nem minősülő személy a vagyontárgyra egyezséget köthetne vagy azzal kapcsolatban jogról lemondhatna. Irrelevánsnak ítélte a felperes által e körben hivatkozott régi Ptk. 548. §-át, valamint a 4/2013. polgári elvi határozatban írtakat, mert a perbeli jogvitában elválík egymástól a szerződő, a biztosított és a kifizetésre jogosult személy fogalma. Maga a felperes is elismerte, hogy a biztosítottak igénye nem egyetemleges, mert mindhárom biztosítottal külön engedményezési szerződést kötött. Mindezek alapján az

elévülést is külön kell vizsgálni. Mivel az előzményi perben csak a további biztosítottak érvényesítettek igényt, ezért a biztosított követelése elévült.

[18] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ingóságok tulajdonjogával kapcsolatban az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte a bizonyítékokat. Azok a további biztosítottak tulajdonában voltak, mert a tűz időpontjában a biztosított már nem lakott az ingatlanban.

[19] Az ingóságok megléte és károsodása körében a bizonyítás a felperest terhelte, amelyről az elsőfokú bíróság több alkalommal tájékoztatta a feleket. Az ügyféltájékoztató M) fejezete szerint a biztosítottnak az ingóság azonosíthatósága és értékelhetősége érdekében típus és eredetigazoló okmányt, műszaki leírást vagy fotót kell csatolnia, amennyiben az rendelkezésre áll. A felperes a felsorolt okiratokat egyáltalán nem csatolta, kizárólag néhány fényképet nyújtott be, egyéb bizonyítást nem ajánlott fel. A felperes a vitatott ingóságokról még olyan régebbi fényképfelvételeket sem csatolt, amelyekkel igazolhatta volna azok meglétét. Az alperes 33. sorszám alatti beadványában nyilatkozott arról, hogy a felperes által csatolt ingólistából mely ingóságokat fogadja el meglévőnek és károsodottnak, valamint megjelölte a jogosnak tartott biztosítási összeget ingóságonkénti bontásban. A szakvéleményből kiemelte, hogy a fényképfelvételeken nem azonosítható be olyan további ingóság, amit az alperes nem fogadott el. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem a felperes által megjelölt összes, hanem csak azon ingóságok esetében találta megalapozottnak a keresetet, amelyek meglétét és károsodását az alperes elismerte. Az ingóságok használt forgalmi értékét azonban nem az alperes beadványában megjelöltek, hanem az e körben aggálytalannak ítélt szakvélemény alapján állapította meg. A földszinti bútorok károsodásával kapcsolatban kiemelte a biztosított tanúvallomását, amely szerint a földszinti ingóságokban nem keletkezett kár.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[20] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, közbenső ítélet meghozatalát, valamint az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését, valamint a régi Ptk. 112. §-át és az 548. §-át.

[21] Indokolása szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló tényeket, adatokat és bizonyítékokat helytelenül értékelte, azokból téves jogi következtetést vont le. Felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy valamennyi korábbi nyilatkozatát fenntartja. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok megalapozatlan döntést hoztak, téves jogi álláspontra helyezkedtek azzal, hogy minden biztosított csak a saját vagyontárgya vonatkozásában érvényesíthet igényt. E helytelen jogi álláspont miatt nem vizsgálták az ingatlanban bekövetkezett kár mértékét, az egyezségi megállapodást, valamint mellőzték az ezekkel kapcsolatos további bizonyítást.

[22] Felülvizsgálati kérelme jelentős részében megismételte a fellebbezésben előadottakat. Ezeket meghaladóan a jogelődök igényérvényesítése körében arra hivatkozott, hogy valamennyi biztosított jogosult a teljes biztosítási összegre. Az alperes szolgáltatása nem a tulajdoni minőséghez kötődik, hanem a biztosított státuszhoz, ami a biztosítási szerződésből és a jogi érdekeltségből vezethető le. A további biztosítottaknak a teljes ingatlan megóvásához jogi érdeke fűződött, mert ott éltek életvitelszerűen. Ez nem sérti a tulajdonos rendelkezési jogát, hiszen a biztosított ezt gyakorolta akkor, amikor a további biztosítottakat is megjelölte a biztosítási szerződésben. A vagyontárgy megóvásához megkötéséhez elegendő, ha valakinek érdeke fűződik a vagyontárgy megóvásához. Sérelmezte, hogy a bíróságok nem folytattak le bizonyítást az egyezségről; e körben valamennyi tény és jogállítást fenntartotta.

[23] Az ingóságokkal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az ingólistát maga az alperes vette fel a helyszínen, így elsődlegesen ez bizonyítja az ingóságok meglétét. Azért nem csatolt okiratokat az ingóságokról, mert azok elégték a biztosítási esemény során. A mindennapi használati tárgyak számláit, bizonylatait teljesen életszerűtlen megőrizni. Az alperes számos, mindennapi használati cikknek minősülő tételt is vitatott, holott éppen az az életszerűtlen, hogy ezek a tárgyak nem találhatók meg egy háztartásban. A szakvélemény kifejezetten tartalmazta, hogy az abban értékelt ingóságok egy átlagos, közepes anyagiakkal rendelkező háztartás összetevői lehetnek. Az alperes azért nem fogadott el egyes ingóságokat, mert voltak olyanok, amelyeket az alsó szinten tároltak és így nem károsodhattak. A szakvélemény szerint ugyanakkor a tűz égéstermékére figyelemmel felelőtlenség kijelenteni, hogy az épületben bármilyen ingóság nem károsodott. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg a jogelődök nyilatkozatai, a fényképfelvételek, a szakvélemény és az életszerűség alapján, hogy bizonyított a kárlistában szereplő ingóságok tulajdonjoga, megléte és károsodása.

[24] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

[25] Indokolása szerint a felülvizsgálati kérelem megsértett jogszabályhelyként kizárólag a régi Pp. 206. § (1) bekezdését jelölte meg, így alapvetően mérlegelést támad, amely nem lehet a felülvizsgálat tárgya.

[26] Felülvizsgálati ellenkérelme jelentős részében megismételte a fellebbezési ellenkérelmében és a csatlakozó fellebbezésében előadottakat. Ezt meghaladóan arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság az egyetemleges igényérvényesítés lehetősége körében helyesen vezette le a jogi helyzetet a régi Ptk. 548. §-ából és a 112. §-ából, amelyek megsértésére a felperes nem hivatkozott. A 4/2013. számú polgári elvi határozat eltérő tényállásra vonatkozott. Az elévülés körében mindkét bíróság helyesen döntött. A másodfokú bíróság jogi álláspontja miatt nem tért ki az egyezség létrejöttére, ugyanakkor a felperes felülvizsgálati kérelmében nem indokolta az erre vonatkozó hivatkozását.

[27] Az ingóságokkal kapcsolatban valótlannak tartotta azt az állítást, hogy az ingólistát ő vette fel a helyszínen. Az a biztosított feladata, hiszen ő rendelkezik ismerettel az ingóságokról. A biztosított nevelőapja tanúvallomásában elismerte, hogy az ingólistát ők állították össze. A felperes semmilyen dokumentumot nem csatolt, így az elismert ingóságokon túl nem bizonyította azok meglétét és károsodását. A további biztosítottak saját előadásuk szerint az épület alsó szintjén laktak, így nem lehetett minden ingósággal kapcsolatos bizonylat a felső szinten. Az alsó szinten a fotók alapján és a biztosított tanúvallomása alapján sem történt károsodás. A felperes bizonyítási terhét nem írhatja felül a szakértőnek az a megállapítása, hogy az ingólistában szereplő ingóságok életszerűen megvannak minden háztartásban, mert ez nem szakértői kompetencia. A további biztosítottak az alsó szinten laktak, így az ingóságaik nem károsodtak. A kárfotók ellentmondanak annak az állításnak, hogy a tűzesetben az alsó szinten lévő tárgyak is kormozódtak volna.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A régi Pp. 272. § (2) bekezdése és a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az ott előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[29] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely

megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A 3. ponthoz fűzött indokolás szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. A 4. ponthoz fűzött indokolás szerint érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja.

[30] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, valamint érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálhatta, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely megjelölését és a jogszabálysértés körülírását is.

[31] A felperes felülvizsgálati kérelmében a teljes jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és közbenső ítélet meghozatalát kérte. Felülvizsgálati kérelme – tartalma szerint – ugyanakkor a jogerős ítéletet a megítélt biztosítási összeg vonatkozásában nem támadta, így arra a felülvizsgálat nem terjedt ki.

[32] A felülvizsgálat a fellebbezés alapján meghozott jogerős ítélet jogkérdésben állított hibájának az orvoslására szolgáló rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, nem az elsőfokú bíróság ítélete [rég. Pp. 270. (2) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelemben ezért a támadott jogerős ítélet jogszabálysértését kell előadni, és a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhelyet kell megjelölni. Nem alkalmas érdemi felülbírálatra az a felülvizsgálati kérelem, amely nem tartalmazza a felülvizsgálat tárgyát, azaz az arra vonatkozó érvelést, hogy a jogerős bírósági döntés miért jogszabálysértő (Kúria Kfv.IV.35.169/2014/4., megjelent: BH2015. 241.). A felülvizsgálati kérelem által helyesnek tartott jogi álláspont érveit a jogerős ítélet indokolásával kell ütköztetni (Kúria Pfv.VI.20.844/2019/4., megjelent: BH2020. 331.). A felperes felülvizsgálati kérelme jelentős részében anélkül ismételte meg az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezése indokolását, hogy figyelembe vette volna a jogerős ítélet ezzel kapcsolatban kifejtett indokait. A fellebbezés alapján a másodfokú bíróság részletesen indokolta a biztosított követelésének elévülését és az általa kötött egyezség relevanciájának hiányát. Hangsúlyozta, hogy e körben az elsőfokú bíróság álláspontja miért volt helyes, azt milyen további indokok támasztják alá. Mindezek alapján a Kúria érdemben nem vizsgálhatta a felülvizsgálati kérelemnek azokat a hivatkozásait, amelyek csak megismételték a fellebbezésben írtakat, de a jogerős ítélettel szemben nem indokolták az abban előadottakat.

[33] A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a jogerős ítélet tartalmi hiányosságára, a bizonyítás mellőzésére, a biztosítási szerződés értelmezésére, az elévülés hiányára és az egyezség létrejöttére, de ezekkel kapcsolatban megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így ezeket a hivatkozásokat a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.

[34] A felperes felülvizsgálati kérelmében valamennyi korábbi nyilatkozatát fenntartva kérte azok Kúria általi vizsgálatát. A Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati kérelemben nem elegendő a korábbi nyilatkozatokra történő utalás (Kúria Pfv.V.20.301/2015/6., megjelent BH2015. 307.; BH2009. 122., BH1998. 558., BH1995. 99.), így a Kúria ezeket a hivatkozásokat érdemben nem vizsgálhatta.

[35] A felperes felülvizsgálati kérelmében az anyagi jog megsértése körében arra hivatkozott, hogy a további biztosítottak életvitelszerűen a lakóépületben laktak, így érdekük fűződött a vagyontárgy megóvásához, ezért jogosultak a teljes biztosítási összegre.

[36] A régi Ptk. 112. §-ának az ügy érdemi elbírálása szempontjából nincs jelentősége, mert a felvetett jogkérdés nem a tulajdonost megillető rendelkezési jog tartalmával, hanem a biztosított minőséggel van összefüggésben. A régi Ptk. 548. §-a azt szabályozza, hogy ki köthet vagyonbiztosítási szerződést, de egyúttal behatárolja a biztosított személyét is. A rendelkezés két fordulata két különböző esetkörre vonatkozik. Az első esetben a szerződést az köti meg, aki maga érdekelt a vagyontárgy megóvásában, vagyis a szerződő fél maga a biztosított. A másik esetben a szerződő fél tőle különböző – a vagyontárgy megóvásában érdekelt – személy javára köti meg a szerződést, vagyis a szerződő fél és a biztosított személye eltér. A jelen ügyben mindkét esetkör megvalósult: a biztosított szerződő fél volt, aki egyúttal a további biztosítottak javára is megkötötte a biztosítási szerződést. Ez ugyanakkor nem tartalmazta, hogy melyik vagyontárgy tekintetében ki a biztosított.

[37] A vagyonbiztosítás tartalma szerint kárbiztosítás: a biztosítási esemény bekövetkezésével a biztosított vagyonában kár keletkezik, és a biztosító emiatt köteles a biztosítási összeget a biztosítottnak megfizetni. A vagyonbiztosítás ezért a károkkal szemben védi a biztosítottat. Ezzel a biztosítással a vagyontárgyhoz fűződő vagyoni érdek részesül védelemben az esetlegesen bekövetkező károsító, gazdaságilag hátrányos események hatása ellen, ez a biztosítási érdek. A vagyonbiztosítási szerződés tárgya nem maga a vagyontárgy, hanem az a vagyoni érdek, ami a biztosított részéről a vagyontárgy irányában fennáll. Biztosított az a személy, akinek a vagyontárgyhoz fűződő vagyoni érdekét biztosították. A vagyonbiztosítási szerződésben biztosítottként megjelölt több személy esetén ezért annak van jelentősége, hogy a biztosítási esemény bekövetkezésekor ki szenvedett el kárként minősülő vagyoni érdeksérelemet az adott vagyontárgy vonatkozásában. A biztosított vagyona alatt nem kizárólag a biztosított tulajdonában lévő vagyontárgyat kell érteni. Nem csak a vagyontárgy tulajdonosa lehet érdekelt annak megóvásában, hanem az is, akinek a vagyontárgyra – valamely vagyoni jogviszony alapján – olyan joga áll fenn, amely miatt annak elpusztulása vagy értékcsökkenése esetén kárként minősülő vagyoni érdeksérelemet szenvedne el (pl. a haszonélvező, a bérlő, stb.).

[38] A jelen ügyben a szerződést kötő biztosítottat tulajdonjogánál fogva kár érte a lakóépületben keletkezett tűz miatt. A további biztosítottakat azonban a lakóépülettel kapcsolatban nem érte kárként minősülő vagyoni érdeksérelem. A lakóépület nem tartozott a további biztosítottak vagyonába, a felperes sem állította, hogy azon olyan joguk állt volna fenn, ami e vagyontárggyal összefüggésben megalapozná biztosított érdekeltségüket. A további biztosítottak otthagyása miatt a lakóépület épségben maradásához fűződő érdek nem minősül biztosítási érdeknek. A lakóépületre vonatkozó biztosítási érdek hiányában a további biztosítottak nem jogosultak az ingatlanra vonatkozó biztosítási szolgáltatásra.

[39] A fenti indokok miatt a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt anyagi jogszabályokat.

[40] A felperes a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének a megsértését azzal az indokkal állította, hogy a másodfokú bíróság az ingóságokkal kapcsolatban a bizonyítékokat helytelenül értékelte.

[41] A régi Pp. 206. § (1) bekezdése a tényállás bíróság általi megállapítását, és ennek körében a felek előadásának és a bizonyítékoknak az értékelését szabályozza. A Kúria – alperes által is hivatkozott – következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének,

jogszabálysértést csak a bizonyítékok okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg (BH1999. 44.). Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére az, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; az minősíthető okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.).

[42] A jogerős ítélet bizonyítékértékelése nem iratellenes, nem okszerűtlen és nem tartalmaz logikai ellentmondást. A másodfokú bíróság értékelte a felperesi jogelődök nyilatkozatait, a fényképfelvételeket, a szakvéleményt és a kárbejelentést. A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a további biztosítottak tanúvallomása szerint az ingósági listát ők állították össze (8.G.302.547/2017/36. 6. oldal első bekezdés, 8. oldal második bekezdés), azt a biztosított írta alá (8.G.302.547/2017/36. 6. oldal nyolcadik bekezdés). Ez összhangban áll az azt tartalmazó okirattal (8.G.302.547/2017/33/A/2.): e szerint a károsult tölti ki és írja alá a károsodott tárgy leírását, ismertető jegyeit, annak eredetét és a vásárlás évét, valamint a beszerzési árat, míg a biztosító tölti ki és írja alá a káridőpontri új értéket, az avulás, a maradványérték és a kártérítés/javítás összegét.

[43] A biztosított tanúvallomása szerint a tűz után a további biztosítottak benn maradtak az ingatlanban, nem költöztek el, mert a földszinti rész továbbra is lakható volt, bár a földem és a falak az oltás miatt valamennyire átáztak, a földszinti ingóságokban nem keletkezett kár (8.G.302.547/2017/36. 3. oldal első bekezdés). Ezzel szemben a további biztosítottak tanúvallomása szerint pár napra elköltöztek, mert a kormos tűzoltóvíz a földszintet elárasztotta (8.G.302.547/2017/36. 4-5. oldal, 7-8. oldal). A 8.G.302.547/2017/33/A/1. szám alatt csatolt fényképfelvételek nem tüntetik fel, hogy melyik fénykép készült a tetőtérben és a földszinten. A 8.G.303.048/2014/6. szám alatt csatolt műszaki szakértői vélemény és tűzvédelmi szakértői vélemény fényképei ugyanakkor megjelölik azok készítésének helyét. Ezek a fényképek a biztosított tanúvallomásával megegyezően azt támasztják alá, hogy a külön külső bejárattal rendelkező tetőtéri lakás jelentősen sérült, ugyanakkor a földszinten nem következett be olyan károsodás, mint amit a további biztosítottak tanúvallomásukban előadtak.

[44] Az ingóságokra vonatkozó szakvélemény az általános megállapítások között tüntette fel, hogy a legtöbb ún. háztartási tüzesetnél milyen jellegzetessége és következménye van a koromképződésnek és a tűzoltóvíznek. A perbeli esetben azonban a tűz a külön külső bejárattal rendelkező emeleten volt, nem pedig a további biztosítottak által lakott földszinten, a két lakást pedig belső lépcső nem kötötte össze.

[45] A felperesi jogelődök egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a további biztosítottak a földszinten laktak. A tetőtérben a további biztosítottak fia lakott, de az ott lévő ingóságok többsége is a további biztosítottak tulajdona volt. Az egybehangzó nyilatkozatok alapján a további biztosítottak ingóságainak jelentős része a földszinten volt. Ennek ellenére a felperes az elismert károkat meghaladóan állított ingóságok létre és károsodására nem csatolt bizonyítékot, a további biztosítottak által előadott földszinti károsodást az egyéb bizonyítékok nem támasztották alá.

[46] A fentiek alapján a bizonyítékokból nemcsak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni, ezért nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének.

[47] Mindezekre figyelemmel a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[48] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján őt kellett kötelezni a felülvizsgálati ellenkérelmet előterjesztő alperes ügyvédi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére. A Kúria ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *b)* pontja, a 3. § (5) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[49] A felperes teljes személyes illetékmentességére figyelemmel meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4. § (1) bekezdése, valamint a 74. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó, a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

[50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a felperes régi Pp. 274. § (2) bekezdésén alapuló kérelmére.

[51] Az ítélet ellen a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2021. november 18.

Dr. Szabó Klára s.k. a tanács elnöke, Dr. Parlagi Mátyás s.k. előadó bíró, Dr. Harter Mária s.k. bíró